

**LIETUVOS BANKO
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR SWEDBANK P&C INSURANCE AS GINČO NAGRINĖJIMO**

2026-09-28 Nr. 429-381
Vilnius

Lietuvos bankas gavo prašymą išnagrinėti vartojimo ginčą, kurio šalys yra X. X. (toliau – pareiškėjas) ir Swedbank P&C Insurance AS, veikianti Lietuvoje per įsteigtą filialą, (toliau – draudikas).

Sprendimo santrauka¹

Ginčas kilo dėl draudiko sprendimo pareiškėjo patirtą žalą dėl grindų dangos įbrėžimo (toliau – Įvykis) pripažinti nedraudžiamuoju įvykiu. Įvertinus šalių paaiškinimus ir pateiktus įrodymus, nustatyta, kad Įvykis atitinka taikomose draudimo taisyklėse² (toliau – Taisyklės) numatyto nedraudžiamojo įvykio sąlygas ir nėra pagrindo tenkinti pareiškėjo reikalavimo.

N u s t a t y t a:

Esminės faktinės kilusio ginčo aplinkybės

Draudikas ir pareiškėjas sudarė Gyventojų turto draudimo sutartį (toliau – Draudimo sutartis), kuria Taisyklių pagrindu nuo 2026 m. vasario 15 d. iki 2027 m. vasario 14 d. buvo apdraustas butas, esantis adresu: (duomenys neskelbtini), namų turtas ir būsto savininko (valdytojo) civilinė atsakomybė.

2026 m. kovo 11 d. pareiškėjas draudikui pranešė apie Įvykį: „Kambario spintos patalpoje dedant daiktus į spintą po dėže buvo nedidelis akmenukas, jo nepastebėjus, stumiant dėžę į šalį, jis išrėžė grindis.“

UAB „Smart claims“ atliko turto apžiūrą ir 2026 m. kovo 16 d. Turto apžiūros akte užfiksavo „mechaninę / estetinę žalą grindų dangai.“

Vadovaudamasis surinktais duomenimis, draudikas nusprendė Įvykį pripažinti nedraudžiamuoju.

Draudikui netenkinus pareiškėjo pretenzijos, šis kreipėsi į Lietuvos banką, prašydamas išnagrinėti kilusį ginčą.

Ginčo reikalavimai

Įpareigoti draudiką Įvykį pripažinti draudžiamuoju ir išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią pareiškėjo dėl Įvykio patirtą žalą.

Ginčo šalių pateikti paaiškinimai

Pareiškėjas nurodė, kad draudikas netinkamai ištyrė Įvykio aplinkybes, todėl priėmė nepagrįstą sprendimą. Pareiškėjo teigimu, draudikas nepagrįstai atsisakė mokėti draudimo išmoką, nes grindų dangos įbrėžimas yra matomas, todėl negali būti laikomas nedideliu įbrėžimu. Pasak pareiškėjo, vien tai, kad grindų danga gali būti toliau naudojama, nereiškia, kad žala neatsirado.

Draudikas atsiliepime prašė pareiškėjo reikalavimą atmesti kaip nepagrįstą, nurodydamas, kad Įvykis atitinka Taisyklėse numatyto nedraudžiamojo įvykio sąlygas. Draudiko teigimu, Taisyklėse yra aiškiai nustatytos apdraustam pareiškėjo turtui taikytinos draudimo apsaugos ribos,

¹ Santraukoje pateikiamas tik trumpas nagrinėto vartojimo ginčo apibendrinimas. Norint suprasti ir (ar) įvertinti sprendime aptariamas aplinkybes, sprendimo dėl šio ginčo esmės pagrindus ir motyvus, būtina tinkamai susipažinti su viso sprendimo turiniu.

² Galioja nuo 2024 m. balandžio 11 d.

todėl draudikas, vadovaudamasis Taisyklių nuostatomis, priėmė pagrįstą sprendimą.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Lietuvos bankas ginčo nagrinėjimo proceso metu neatlieka Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 42¹ straipsnyje reglamentuotų patikrinimų, skirtų faktinėms aplinkybėms, susijusioms su Lietuvos banko prižiūrimo finansų rinkos dalyvio galimu Lietuvos banko kompetencijai priskirtų teisės aktų reikalavimų pažeidimu, nustatyti ir įvertinti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Teisinis vertinimas

Siekiant išspręsti tarp šalių kilusį ginčą, būtina įvertinti, ar draudikas pagrįstai atsisakė žalą grindų dangai pripažinti draudžiamuoju įvykiu.

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.987 straipsnyje nustatyta, kad draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką (premiją) sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis.

CK 6.156 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas sutarčių laisvės principas leidžia sutarties šalims laisvai sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises bei pareigas, jei tai neprieštarauja teisės aktams. Teisėtai sudaryta ir galiojanti sutartis jos šalims turi įstatymo galią (CK 6.189 straipsnio 1 dalis).

Šalių sudaryta Draudimo sutartis yra savanoriška, todėl draudikas, vadovaudamasis CK 6.156 straipsnio 1 dalimi, tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiamos draudimo apsaugos apimtimi. Draudimo apsauga ir jos teikimo sąlygos nustatomos tiek draudiko parengtose draudimo rūšies taisyklėse, tiek draudimo liudijime aptartose individualiosiose sąlygose³.

Draudimo apsaugos apimtį lemia draudimo objektas, draudžiamųjų įvykių, nedraudžiamųjų įvykių sąrašas ir kitos draudimo sutarties sąlygos, nustatančios draudimo sutarties šalių įsipareigojimų turinį, kuris leidžia spręsti apie draudiko prisiimtą draudimo rizikos laipsnį⁴. Draudžiamasis įvykis – tai draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikas privalo mokėti draudimo išmoką⁵.

Nedraudžiamasis įvykis – draudžiamąjo įvykio požymius turintis įvykis, tačiau taip pat atitinkantis įstatyme ar draudimo sutartyje apibrėžtus papildomus požymius, kuriems esant draudikas atleidžiamas nuo prievolės mokėti draudimo išmoką⁶. Taigi, draudiko prievolės išmokėti draudimo išmoką pagal įstatymuose nustatytą teisinį reglamentavimą ir draudimo sutartį atsiradimas siejamas su draudžiamąjo įvykio fakto nustatymu, kai nėra nedraudžiamąjo įvykio sąlygų (CK 6.987 straipsnis)⁷.

Nagrinėjamu atveju turtas buvo apdraustas „visų rizikų“ draudimu, t. y. nuo bet kokių staiga ir netikėtai įvykusių išorinių įvykių, padariusių tiesioginę įtaką draudimo objektui, dėl kurių draudimo objektas buvo sugadintas, sunaikintas ar kurio netenkama dėl vagystės arba apiplėšimo.⁸ Vadovaujantis Taisyklių nuostatomis, visi įvykiai, neįtraukti į nedraudžiamųjų įvykių sąrašą, laikomi draudžiamaisiais įvykiais.

Taisyklių dalies „Ką apima Statinių ir Namų turto draudimo apsauga?“ skyriuje „Visų rizikų draudimas“ yra išvardyti nedraudžiamieji įvykiai. Taisyklėse nurodyta, kad draudikas neatlygina nuostolių dėl nedidelių išorinių defektų, tokių kaip dėmė, įbrėžimas, įpjovimas, įtrūkimas, spalvos

³ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. gegužės 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-283-695/2015 ir kt.

⁴ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2007 m. lapkričio 29 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2007.

⁵ Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 2 straipsnio 33 punktas.

⁶ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. lapkričio 23 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-426-684/2017.

⁷ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. balandžio 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-215/2013.

⁸ Taisyklių dalis „Ką apima Statinių ir Namų turto draudimo apsauga?“ skyrius „Visų rizikų draudimas“.

pasikeitimas, kvapo pasikeitimas, net jei tai sukėlė staigus ir nenumatytas įvykis, bet kurie neturi poveikio numatytam draudimo objekto naudojimui.

Įvertinus minėtą Taisyklių nuostatą, darytina išvada, kad sudarydamos Draudimo sutartį šalys susitarė atsiradusius nedidelius išorinius turto defektus laikyti nedraudžiamaisiais įvykiais. Minėtoje sąlygoje yra pateikti galimi tokių atvejų pavyzdžiai. Įvertinus minėtą Taisyklių nuostatą, laikytina, kad joje reikšmingi nedidelio išorinio defekto požymiai bei jų teisinis vertinimas atskleisti aiškiai ir suprantamai vidutiniam vartotojui.

Iš byloje esančių duomenų matyti, kad dėl Įvykio buvo įbrėžta apdrausto turto grindų danga. Kartu pažymėtina, kad tarp šalių nėra ginčo dėl to, jog grindų danga po Įvykio išliko funkcionali ir gali būti toliau naudojama.

Byloje esančiose grindų dangos nuotraukose matyti nežymus paviršinis grindų dangos įbrėžimas, esantis spintos zonoje (mažiau matomoje vietoje). Ant grindų dangos nesimato (ir pareiškėjas nenurodė) dėl Įvykio atsiradusių kitokio pobūdžio grindų dangos pažeidimų.

Pažymėtina, kad Taisyklėse, kaip apdrausto turto nedidelio išorinio defekto pavyzdys, yra nurodytas įbrėžimas. Taigi, tiek pareiškėjo paaiškinimai apie tai, jog po dėže buvęs akmenukas įbrėžė grindų dangą, tiek kiti bylos duomenys pagrindžia, jog grindų dangos sugadinimo pobūdis atitinka Taisyklėse pateiktą apdrausto turto nedidelio išorinio defekto pavyzdį.

Nors pareiškėjas nurodė, kad jam nėra aišku, kuo remdamasis draudikas grindų dangos defektą laikė nedideliu, draudikas atsiliepime nurodė, kad žalą vertino atsižvelgdamas į objektyvius kriterijus, tokius kaip pažeidimo pobūdis (paviršinis ar gilus), įtaka turto funkciniam naudojimui, pažeidimo mastas bei jo reikšmingumas bendros turto būklės kontekste. Įvertinus bylos duomenis, sutiktina su draudiko pozicija, kad nagrinėjamo ginčo atveju grindų dangos pažeidimas yra paviršinis, neturintis įtakos grindų naudojimui ir yra estetinio pobūdžio, todėl jis pagrįstai vertintas kaip nedidelis išorinis defektas.

Atsižvelgdamas į tai, kas pirmiau nurodyta, Lietuvos bankas daro išvadą, kad draudikas pagrįstai vertino, jog Įvykis atitinka nedraudžiamąjo įvykio sąlygas, įtvirtintas Taisyklių dalies „Ką apima Statinių ir Namų turto draudimo apsauga?“ skyriuje „Visų rizikų draudimas“.

Kaip minėta, draudikui kyla pareiga mokėti draudimo išmoką, kai įvykis atitinka draudžiamąjo įvykio sąlygas ir neatitinka nedraudžiamųjų įvykių sąlygų. Nustačius, kad Įvykis yra nedraudžiamasis, draudikas atleidžiamas nuo prievolės mokėti draudimo išmoką.

Lietuvos banko vertinimu, byloje esantys duomenys pagrindžia, kad, remdamasis žalos administravimo metu nustatytomis Įvykio aplinkybėmis ir paties pareiškėjo paaiškinimais, draudikas pagrįstai, vadovaudamasis šalių sudarytos Draudimo sutarties sąlygomis, Įvykį pripažino nedraudžiamuoju ir pagrįstai atsisakė atlyginti dėl Įvykio kilusią žalą.

Išvada

Nustačius, jog Įvykis yra nedraudžiamasis, draudikui nekyla pareiga mokėti draudimo išmoką, todėl pareiškėjo reikalavimas atmestinas kaip nepagrįstas.

Šiame sprendime dėl esminių šalių išdėstytų argumentų ir nurodytų aplinkybių pasisakyta. Kiti šalių argumentai ir (arba) nurodytos aplinkybės neturi esminės reikšmės Lietuvos banko sprendimo teisėtumui ir pagrįstumui, todėl dėl jų Lietuvos bankas plačiau nepasisako. Lietuvos banko pareiga priimti motyvuotą sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliai atsakyti į kiekvieną šalių argumentą ir (ar) teiginį.⁹

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo

⁹ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. spalio 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-382/2010; 2010 m. gruodžio 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2010 ir kt.

esmės priėmimo nelaikomas šio Lietuvos banko sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui, prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Direktorius

Arūnas Raišutis